

LA GRACOLARIA

Periódico semanal

La Redacción no se hace solidaria de los trabajos firmados.

Insertense ó no, no se devuelven los originales.

Anuncios, edictos y comunicados á precios convencionales.

Redacción y Administración

CALLE DE CORRÓ, 9

Precios de suscripción

Trimestre, pago adelantado. 1'50 ptas
Número suelto. 0'15 „
Número atrasado. 0'20 „

LOS VEHINS

(Costums populars)

▲ la Associació d' excursions Catalana.

Agradablement sorpresos quedarem un dels diumenges de Octubre del prop passat any, quan, en Bigas, reberem la visita de tres importants membres de la Associació dalt dita.

Precisament lo dia avans havia sigut combregada la masovera de casa, y en una de las que visitarem ab dits senyors, desde aquell dia amichs nostres, la de la casa preguntá com es natural per l' estat d' aquella. Ab eix motiu ixqué á la conversa la costum dels *Vehins*, propia del alt Vallés, que recordem ab ver goig de l' ánima, la que entussiasma á los Excursionistas.

Pochs dias després, D. Ramon Arabia y Solanes, al inaugurar lo any académich de la Associació de que tan dignament ocupa la presidencia, traduhía aquella impresió ab un entussiasma recort en lo bell discurs que ab dit motiu pronunciava, y lo Director de la Revista Agrícola *L' Art del Pagés*, D. Francisco X. Tobella, Secretari accidental de aquella, 'n feya menció en lo Bulletí de la Societat, extractant en ell l' acta en que doná compte de la expedició, ab las següents frases, que no podem menos de copiar; diu aixís:

«Allí 'ns causá també emoció indescriptible lo enterarnos de la significació de la paraula *veht*, entre nosellres tan vulgar, y en aquell lloch tan elevada: allí *veht* vol dir germá, ja que sens necessitat de cap reglament que 'ls obligui, los *vehins* (quinas casas á voltas se troban á horas de distancia) se ajudan mútuament en tot y, sobretot, en las malalties, essent costum religiosa y gelosament conservada, substituir en un tot als de la casa *vehina* tant bon punt un malalt d' ella es combregat,

desde quin moment ja no l' deixan mes fins qu' está bó ó es enterrat, en qual cas lo portan al cementiri y presideixen lo dol, enterro y funerals. Certament, si altre resultat no hagués donat la expedició, lo sentir de los llavis de la senzilla masovera tan piadosa y cristiana costum nos produhí tal conmoció y, ¿per qué no dirho? tal vergonya, al compararla ab la vanitat de nostras fastuosas capitals, qu' ella sola haguera bastat pera donar per ben empleada la excursió.»

Efectivament es la institució dels *Vehins*, una mostra tal de germanó y caritat, es una costum tan bella y poética, que en obsequi á dits Senyors y á D. Pere Clapés, lo tercer dels expedicionaris, tesorero de dita associació, no podem menos, si be que apresuradament, y tal com la índole d' eixa publicació ho permet, de donarne alguna noticia.

Bigas es una població de estens terme, en la qual, las casas escampadas en una hermosa y ampla vall principal, y varias altres petites, formadas per los repeus de las altas montanyas en que s' enfilan, viu quieta y pacífica, quasi olvidada del món, en mitj de antichs costums y de tradició bonica.

Llunyanas unas casas d' altres, separadas la major part d' ellas per barranchs ó torrenteras, sols s' ocupan sos habitants del treball que 'ls dona la vida, sense fer esment de res mes, sino es quan hi ha algún malalt, que allavoras tot aquell aïslament y fredó aparent, se tradueix en vida y forta simpatia.

Tan bon punt se diu que en alguna casa hi ha algú al lit, aclaparat de malaltia; s' estableix un deber entre tots sos habitants de anar á visitarlo. Cada tarde dels dias feyners hi veur'au alguna qu' altre dona com s' hi dirigeix; cada tarde del dia de festa, los homens com s' ho comparteixen per anarhi. Y encara es més: si la casa es pobre, no hi ha ningú que no hi dugui alguna cosa pera contrarestar en algún xich lo fort gasto que sempre du una malaltia; si la casa es rica, se du algún present al malalt, algún requisit, dels es-